

İnsan hüquqlarının səmərəli müdafiəsi sahəsində fəaliyyətini daha da gücləndirmək məqsədi ilə Müvəkkil nüfuzlu beynəlxalq qurum və təşkilatlarla əməkdaşlığını davam etdirmişdir.

Müvəkkil BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının 2015-ci ilin mart ayında baş tutmuş 28-ci sessiyasında “Əlliyyi olan şəxslərin hüquqları ilə bağlı interaktiv müzakirelerde” iştirak etmiş, təqdim etdiyi bəyanatında insan hüquqlarının ayrılmaz tərkib hissəsinə təşkil edən əlliliyi olan şəxslərin hüquqlarının müdafiəsində aidiyyəti dövlət qurumları, QHT, vətəndaş cəmiyyəti ilə birgə fəaliyyət göstərdiyini, onların problemlərinin diqqət mərkəzində saxlanıldığını bildirmişdir. Bu bəyanatın video-çarxi BMT-nin rəsmi internet səhifəsində yerləşdirilmiş, həmçinin, sessiyaya “İnsan hüquqları üzrə milli siyaset” mövzusu üzrə yazılı bəyanat da göndərildiştir.

Müvəkkil BMT-nin Qadınlara Qarşı Ayrı-seçkiliyin Bütün Formalarının Ləğvi Komitəsinə hökumətin növbəti hesabatına əlavə hesabatını göndərmiş, qadınlara qarşı zorakılığın, ayrı-seçkiliyin aradan qaldırılması ilə bağlı ölkədə görülen işlərlə yanaşı, bu sahədə işin daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində təkliflər de vermişdir.

Azerbaycanın Universal Dövri İcmal üzrə ikinci dövri hesabatına dair aralıq məruzənin hazırlanması məqsədilə tövsiyələrlə bağlı Müvəkkil tərefindən Xarici İşlər Nazirliyinə arayış təqdim edilmişdir.

BMT-nin İşgəncələrə qarşı Komitəsinin 56-ci sessiyası çərçivəsində BMT-nin “İsgəncələr və digər qəddar, qeyri-insani, yaxud ləyəqəti alçaldan rəftar və cəza növleri əleyhine” Konvensiyası üzrə Müvəkkilin təqdim etdiyi əlavə hesabat, daha sonra QHT-lərin hesabatları ve respublikanın dördüncü dövrü məruzəsi dinişənilmişdir.

Avropa Şurası çərçivəsində fəaliyyət göstərən İrcəciliyə və Dözümsüzlüyə qarşı Avropa Komissiyasının iclaslarında iştirak edən Müvəkkil təsisatın ayrı-seçkiliyə məbarizə sahəsində gördüyü işlər barəsində məlumat vermişdir.

Avropa İttifaqının dəveti ilə Türkmenistanın paytaxtı Aşqabad şəhərində Avropa İttifaqının Mərkəzi Asiya üçün Hüququn Alılıyi təşəbbüsü çərçivəsində “Türkmənistanda İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil (Ombudsman) Təsisatının yaradılması” mövzusunda təşkil edilmiş tədbirdə beynəlxalq ekspert qismində iştirak edən Müvəkkil “Ombudsmanın səlahiyyətləri haqqında məlumatlılığını artırılması və onun dövlət qurumları və ictimaiyyətlə əlaqələri” mövzusunda məruzə etmiş, təsisatın çap məhsulları sərgilənmişdir.

Müvəkkilin nümayəndəsi BMT-nin Milli İnsan Hüquqları təsisatları (MIHT) ilə iş üzrə Beynəlxalq Əlaqələndirmə Komitəsinin dəstəyi ilə Belçikanın paytaxtı Brüssel şəhərində keçirilən Avropa İnkişaf Günləri ilə bağlı tədbir çərçivəsində keçirilmiş sessiyalarda “Milli İnsan Hüquqları İstututları, Vətəndaş Cəmiyyəti Təsisatları və Milli Strategiya” mövzusuna həsr olunmuş İçərişli Qrupun iclasında çıxış etmişdir.

Müvəkkilin nümayəndəsi Vyanada ATƏT-in Serbiya sədriyi və Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun birgə təşkilatlığı ilə “Xüsusi diqqətin birləşmə azadlığına yönəldilmesi ilə dinc toplasma və birləşmə azadlıqları”

mövzusunda, keçirilən ATƏT-in Əlavə İnsan Ölçüsü üzrə Görüşündə, habelə, Varşava şəhərində ATƏT-in İnsan Ölçüsü üzrə Əllilik Görüşündə və “ATƏT mekanında insan hüquqlarının təşviqi və müdafiəsində milli insan hüquqları institutlarının rolü” mövzusunda ATƏT-in İnsan Ölçüsü Seminarında və Xüsusi İnsan Ölçüsü Komitəsinin Vyana şəhərində “Nifret zəminində törədilmiş cinayətlər” mövzusunda keçirilən iclasda çıxış etmiş və Müvəkkilin təkliflərini diqqətə çatdırılmışdır.

Müvəkkilin və əməkdaşlarının xərici ölkələrə işgəzar sefərləri zamanı bütün beynəlxalq tədbirlərdə ölkə Prezidentinin sülh təşəbbüsleri, Azərbaycan həqiqətləri, xüsusi, Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalı şəhərində törədilmiş soyqırımı, habelə, Dağlıq Qarabağda və onun ətraf rayonlarında azərbaycanlılara qarşı zorakılıqlar barede geniş məlumat vermiş, Azərbaycanın haqq işinin dəsteklənməsi məqsədilə dünya ictimaiyyətinə çağırışlar olmuşdur, bu faciələri özündə eks etdirən ədəbiyyatlar, bəyanatlar və diskler paylanmışdır.

Müvəkkil UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyasının dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsindən 20 illiyinə, BMT-nin və UNESCO-nun 70 illiyinə həsr olunmuş “Konstitution hüquq və azadlıqların təmin olunmasında ölkədaxili və beynəlxalq təşkilatların əməkdaşlığının rolü” mövzusunda Ombudsmanların XIII Bakı Bey-

Günther Krouteri və həmin institutun direktoru Ulrike Orishoferi, Xorvatianın Ombudsmanı Lora Vidović, Misirin İnsan Hüquqları üzrə Milli Şurasının prezidenti Mohamed Fayeki, Özbəkistan Ali Meclisinin Ombudsmanı Uluğbəy Muhəmmədiyevi, Slovenyanın Ombudsmanı Vlasta Nusdorteri və onun müavini Jerney Rovşeki, Pakistanın Federal Siğorta Ombudsmanı Əzhar Əli Faruqini, Ruminiya Ombudsmanın müavini İonel Opreanı, Rusiyannın Saratov vilayətinin Ombudsmanı Tatjana Juriki, Qazaxistən Milli İnsan Hüquqları Mərkəzinin rəhbəri Vyaçeslav Kalyujini, Moldova İctimai Palatasının prezidenti Aurelia Qriqoriunu və həmin palatanın icraçı direktoru Dumitru Xaritonovu, habelə, Pakistanın ölkəmizdəki səfiri Xalid Usman Qaiseri, Amerika Birleşmiş Ştatlarının səfiri Robert Sekutani, Norveç Krallığının səfiri Bord İvar Svendseni və səfirlərinin birinci katibi Marko Soldiči, BMT-nin rezident-əlaqələndiricisi Antonius Bruku, UNICEF-in ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Andro Şilakadzeni və onun müavini xanım Nafisa Bintc Shafiqi, eyni zamanda, BMT-nin İşgəncələrin Qarşısının Alınması üzrə Alt Komitəsinin nümayəndə heyətinin rəhbəri Aişə Şujun Muhammədi və onu müşayiət edən həmin qurumun üzvlərinin, BMT Əhali Fonduñun Türkiyədəki nümayəndəsi, Azərbaycan, Ermənistən və Gürcüstən üzrə ölkə direktoru Karl Kulessani, Avropa İttifaqının İnsan Hüquqları üzrə xüsusi nümayəndəsi Stavros

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduñun maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqların müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Azərbaycan İnsan Hüquqları Müvəkkilinin beynəlxalq əlaqələri

nəlxalq Konfransını keçirmişdir.

Müvəkkilin fəaliyyətindən ənənəvi olan bu beynəlxalq toplantıya BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığının Cənubi Qafqaz ölkələri üzrə böyük müşaviri Vladimir Şkolnikov, Beynəlxalq Ombudsmanlar İnstitutunun prezidenti, Namibiya Ombudsman John Walters və həmin institutun baş katibi, Avstriya Ombudsmanı Gunther Krauter qatılmışdır. Konfransda Avropa, Asiya, Afrika ölkələrindən, Avstriya, Sloveniya, Xorvatiya, Ruminiya, Türkiye, Misir, Pakistan, Namibiya, Rusiya Federasiyasının subjekti olan Saratov vilayəti, habelə Moldova, Özbəkistan və Qazaxistandən gələn Ombudsmanlar, onların nümayəndələri, insan hüquqları üzrə beynəlxalq ekspertlər, tanınmış hüquqşunas alımlar iştirak etmişlər.

Müvəkkil Türkiye İnsan Hüquqları Komitəsinin sədri Hikmet Tüleni və həmin komitənin idarə Heyətinin üzvü Mehtap Karaburçak Tuzcunu, bu ölkənin Ombudsmanı Mehmet Elkatmiş, Namibiyanın Ombudsmanı, Beynəlxalq Ombudsmanlar İnstitutunun prezidenti Con Robert Voltersi, Avstriyanın Ombudsmanı, Beynəlxalq Ombudsmanlar İnstitutunun Baş katibi

Lambrinidisin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini, Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinin Demokratiya üzrə Məruzəçi Qrupunun rəhbəri Aleksandr Gesseli və onun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini, Avropa Şurasının Faktaraşdırıcı Misсиyasiının nümayəndə heyətinin üzvləri Tanja Rakvusici və John MakAlleni, ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun direktoru Mixael Linki və onun xüsusi müşaviri Yan O.Haukassi, habelə, İndoneziyanın İnsan Hüquqları üzrə Milli Komissiyasının sədri Nur Xolisi, bu qurumun məsul əməkdaşı Elfansuri Xeyrahı və “Jaka Post” qəzetinin nümayəndəsi Virmalla Ancayahı, Gürcüstanın Konstitusiya Məhkəməsinin hakimiyyəti xanım Lali Papiaşvili və Otar Sicihanovi, Avstriyanın Sosial İşçi-lər Assosiasiyasının icraçı direktoru, Azərbaycanda Sosial Xidmət Təminatının İnkışafı üzrə Tvinninq layihəsinin daimi müşaviri, ahillar üzrə ekspert Herbert Paulişini, həmçinin, fransız tədqiqatçı, yazıçı-jurnalist Jean Louis Gouraudu qəbul etmiş, insan hüquqlarının müdafiəsi məsələləri üzrə qarşılıqlı fikir mübadilələri aparılmış və əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilmişdir.

Müvəkkil, həmçinin, “Hüquqi-demokratik dövlət: nəzəriyyə və təcrübənin aktual problemləri” mövzusunda Bakı şəhərində keçirilmiş III Beynəlxalq Elmi Konfransın iştirakçısı olan beynəlxalq miqyasda tanınmış bir qrup hüquqşunas alımları, habelə, Azərbaycan Respublikasının Milli Meclisine keçirilən seçkiləri müşahidə etmək məqsədilə ölkəmizdə səfərdə olan Lyuk Simpkinsin rəhbərlik etdiyi Avstraliya Parlamentinin üzvlərindən ibarət nümayəndə heyətini də qəbul etmişdir.

Müvəkkilin aparatında, eyni zamanda, Beynəlxalq İnsan Hüquqları Federasiyasının və İşgəncələrə Qarşı Dünya Təşkilatının nümayəndə heyəti, Yehovanın Xristian Şahidəri Avropa Assosiasiyasının nümayəndələri, din azadlığı üzrə müsbət Mark Hansen, həmin assosiasiyasının rəhbər komitəsinin sədri Vasiliy Kalin və bu dini təriqətin yerli icmasının təmsilçiləri, ATƏT-in İnsan Alveri ilə Mübarizə üzrə xüsusi nümayəndəsi və əlaqələndiricisi Mədine Yarbzənovanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti, ofisin ölkə səfərləri üzrə əməkdaşı Muriel Kvino, Beynəlxalq Migrasiya Təşkilatının ekspertləri Hilka Beker və Katarina Lukofer, BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı

nın Cənubi Qafqaz üzrə regional nümayəndəsi xanım Simone Volken və həmin qurumun ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Daq Siquidson, Avropa İttifaqının ədliyyə üzrə ekspertləri, habelə, Azərbaycan Hökumətinin Dünya Bankı ilə birgə maliyyələşdiridiyi və Ədliyyə Nazirliyinin həyata keçirdiyi “Mütəəqqi ədliyyə xidmətləri və müasir məhkəmə infrastruktur” laiyihəsi çərçivəsində cəlb olmuş ekspert Valid Madhon qəbul edilmişdir.

2015-ci ilde nəşr olmuş, Müvəkkilin beynəlxalq əlaqələr sahəsində gördüyü işləri, əldə etdiyi naiyyətləri eks etdirən “İnsan hüquqları sahəsində beynəlxalq əlaqələr” kitabında təsisatın yaradıldığı vaxtdan etibarən Müvəkkilin İnsan Hüquqları sahəsindəki beynəlxalq fəaliyyətinə, bir çox nüfuzlu beynəlxalq qurumlarla səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinə, insan hüquqları sahəsində beynəlxalq əlaqələrinin öyrənilməsinə, habelə, ölkədə bu sahədə aparılan uğurlu islahatların beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasına dair məlumatlar öz əksini tapmışdır.

**VAHİD OMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**